

KULTURPOLITISKT PROGRAM FÖR JOMALA KOMMUN

Antaget av kommunstyrelsen den 19 juni 2018 § 151

Målgrupper

För kulturpolitiken i Jomala finns tre tydligt urskiljbara målgrupper med egna behov:

1. Ursprungliga jomalabor.
2. Inflyttade jomalabor.
3. Tillfälliga besökare/turister.

Vision

1. Jomala är en öppen och välkomnande kommun, där både de ursprungliga och de nya invånarna är delaktiga i de demokratiska processerna och därmed kan påverka utvecklingen av kommunen.
2. Jomalaborerna är medvetna om kommunens historia och känner stolthet över sevärdheter och natur.
3. Jomala kommun stöder utövandet av kultur i vid bemärkelse för att denna dels skänker den enskilde tillfredsställelse, utmaningar och meningsfull fritid, dels för att kulturen har positiva effekter på sysselsättningen och företagsamheten i kommunen.
4. Kommunen stöder kultursatsningar för att utveckla turismen och besöksnäringen.

Mål och metoder

Det kulturpolitiska programmet syftar till att stärka de ursprungliga och de nya jomalaborernas identitet som jomalabor samt till att öka kunskapen om den egna kommunen. Ett prioriterat mål är att ge kommuninvånarna möjligheter till personlig utveckling och mognad samt meningsfull fritid för alla ålderskategorier. Alla barn, ungdomar, vuxna och äldre ska känna sig välkomna att delta i de aktiviteter och arrangemang som ordnas.

Biblioteks- och kulturförvaltningen

Enligt instruktionen för biblioteks- och kulturförvaltningen i Jomala består biblioteks- och kulturförvaltningens uppdrag i att:

- Leda, utveckla, övervaka och följa upp biblioteksverksamheten i kommunen enlighet med vad som stadgas i landskapslagen om allmänna bibliotek (ÅFS 1997:82) och biblioteksförordningen för landskapet Åland (ÅFS 1997:83) samt i landskapslagen om kulturell verksamhet (ÅFS 1983:39) eller senare gällande lagstiftning.
- Förvaltningen ska fungera som samarbetspart gentemot myndigheter, kommuner, organisationer och föreningar samt samarbeta med och stöda föreningar inom kommunen som verkar inom förvaltningsområdet.
- Biblioteks- och kulturchefen leder arbetet och är förvaltningschef.
- Den allmänna övervakningen av biblioteks- och kulturverksamheten ankommer på kommunstyrelsen.

Biblioteks- och kulturförvaltningen i Jomala kommun bedriver kulturverksamhet indelad i tre huvudgrupper:

1. Biblioteksverksamhet.
2. Kulturverksamhet.
3. Informationsverksamhet.

1. Biblioteksverksamheten i Jomala kommun bedrivs i ett kombinerat bibliotek för allmänhet och grundskolor. Biblioteket är placerat i Prästgården by. Nu i Vikingaåsens skola och från 2019-2020 i Samlingshuset. Förvaltningen följer de allmänna riktlinjer för bibliotek 2016-2020 som finns att läsa här: <http://www.biblioteken.fi/sv/radet/riktlinjer>

- 1.1. Allmänna biblioteket betjänar allmänheten och är under 2018 öppet tre eftermiddagar/kvällar per vecka plus en timme på onsdagseftermiddagar, tillsammans således 19 timmar per vecka. Begränsad öppethållning under juni-augusti. Biblioteket är tillgängligt för personer med rörelsehinder samt andra funktionshinder.

Planering och utveckling: Jomala bibliotek övergår till klassificeringssystemet Dewey. Beräknas vara klart under 2019. Samtidigt taggas alla böcker och andra medier med RFID-sändare vilket behövs för automatisk utlåning. Låneautomat tas i bruk då biblioteket flyttar in i Samlingshuset.

I den nya lokalen i Samlingshuset införs även meröppet, vilket innebär att biblioteket är öppet för besök även utanför bemannad öppettid. Besökarna öppnar dörren med sitt lånekort som anpassats för systemet.

- 1.2. Skolbiblioteket har verksamhet under skoldagarna kl. 9-14 och betjänar Vikingaåsens skola och Södersunda skola samt Kyrkby högstadium och träningsundervisningen enligt avtal (9-15 för Kyrkby högstadium).

Klasserna kommer till biblioteket enligt uppgjort schema; Vikingaåsens klasser varannan vecka och Södersundas klasser var fjärde vecka. Träningsundervisningen kommer varje vecka och högstadiets klasser vid behov efter inbokning av lärare. Enstaka elever från de närbelägna skolorna gör spontanbesök vid behov.

Biblioteket håller en aktuell och bred samling böcker anpassad för målgruppen och årskurserna 1-6 får regelbundna bokprat i biblioteket vid klassbesök. Även högstadiet får boktips och hjälp med läsprojekt.

- 1.3. Daghem i Jomala kommun erbjuds service i form av inbokade besök i biblioteket med barngrupper samt besök av bibliotekspersonal ute i verksamheten. Temalådor plockas på begäran ihop både åt skolor och daghem. Bokväskor för hemlån deponeras på daghemmen och byts ut två gånger per år mellan daghemmen. Representanter för biblioteket deltar i daghemsföreståndarnas gemensamma möten då behov för att diskutera samarbetet finns.

2. Kulturverksamheten domineras av regelbundna utställningar på biblioteket. Vid enstaka tillfällen ordnas föredrag, workshops och kulturtillställningar med anledning av något som behöver uppmärksammas. Jomala kommun ser kultur som en berikande faktor som stimulerar samt utvecklar både individen och kommunen. En viktig uppgift är att understöda lokala traditioner.
 - 2.1. Midsommarstången som reses av frivilliga krafter vid Oasen boende- och vårdcenter stöds via kulturbidrag och praktisk hjälp (t.ex. med inköp av kronpapper och kopiering av programblad).
 - 2.2. Kulturbidrag delas ut till sammanslutningar eller enstaka personer som anordnar kulturprojekt. Beloppet på anslaget för kulturbidrag bestäms i budgeten. Kulturföreningar anhåller om årligt verksamhetsbidrag från fritidsförvaltningen.
 - 2.3. Sagostunder på kvällstid för barn med föräldrar hålls under förutsättning att det finns sagoläsare.
 - 2.4. Läskafé vid Serviceboendet Rönngården ordnas för seniorer så länge det finns frivillig läsare/ledare. Biblioteks- och kulturförvaltningen bjuder på kaffet till seniorer och ledare. Ledaren väljer litteratur och tidpunkter.
 - 2.5. Stickkafé för allmänheten ordnas vid Serviceboendet Rönngården varannan vecka under höst-vinter-vår. Ledaren har timlön för uppdraget.
 - 2.6. Kvalitet och estetiska värden beaktas i fråga om offentligt finansierat byggande och den så kallade enprocentsprincipen rekommenderas att tillämpas då kommunen budgeterar för nybyggen eller renovering av befintliga byggnader. Principen innebär att 1 % av de budgeterade medlen reserveras för konstnärlig utsmyckning.
 - 2.7. Någon form av bygdebok/historik över Jomala Kommun ingår i framtida planering. Ett möjligt arbetssätt är att ta hjälp av utomstående skribenter, föreningar och kursverksamhet samt att tillsätta en redaktion med representanter från olika delar av kommunen.
3. *Informationsverksamheten* kan delas in i tre olika delar: infobladet, hemsidor och Facebook samt pressinformation.
 - 3.1 Förvaltningen ansvarar för Infobladets utgivning och kostnaderna för utgivningen täcks i budgeten. Infobladet sammanställs av en reklambyrå och trycks på Mariehamns tryckeri Ab samt distribueras till alla hushåll av posten. Förvaltningen skriver om sin egen verksamhet, tar emot material från andra, korrekturläser och distribuerar bladet efter tryckningen till övriga mottagare. Infobladet sätts av förvaltningen in på Jomala kommuns hemsida. Kommunens föreningar och sammanslutningar får möjlighet att utan kostnad marknadsföra aktiviteter, kulturella arrangemang och händelser via det kommunala infobladet.

3.2 Biblioteks- och kulturförvaltningen sköter sin egen information på Jomala kommuns hemsida samt sätter in aktuella evenemang på kalender och nyheter. Detsamma gäller kalendern på portalen bibliotek.ax som administreras av Mariehamns stads bibliotek. Förvaltningen har en representant i redaktionsgruppen för bibliotek.ax. Förvaltningen driver en Facebook-sida där man informerar om evenemang, boktips och övrigt som kan vara av intresse för allmänheten.

3.3 För utställningar och andra evenemang skrivs pressinformation så att tidningar och radio kan göra reportage eller sätta in notiser. Det är även viktigt att sätta in informationen i tidningarnas evenemangskalendrar. Förvaltningschefen ansvarar för att besvara frågor om verksamheten från press, radio, kolleger och allmänhet.

Personal

Våren 2018 finns totalt 3,45 tillsvidareanställda vid biblioteks- och kulturförvaltningen. Personalen består för närvarande av fem personer, varav en är tillfällig vikarie och endast 1,85 är fackutbildade. Utöver detta finns timvikarier med anledning av Dewey- och RFID-projektet som är mycket arbetskrävande. Enligt landskapsregeringens rekommendationer från 26.11.2013 bör Jomala kommun ha minst 3 tillsvidareanställda för enbart biblioteksarbetet samt arbetstid för arbete utöver detta, d.v.s. förvaltningens myndighetsuppgifter, administration, kulturverksamhet och infobladd. Detta skulle betyda 4 tillsvidareanställda. Det rekommenderas också att minst hälften av personalen är fackutbildad.

Att detta program överensstämmer med kommunstyrelsens beslut intygas av:

Jomala den 20 juni 2018

John Eriksson
Kommundirektör